

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Національного аерокосмічного
університету ім. М.Є.Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
«29» вересня 2023 р., протокол № 2

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ № 236 від «02» жовтня 2023 р.

В.о. ректора

Олексій ЛИТВИНОВ

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ГРУПУ ПІДГОТОВЧИХ КУРСІВ
(ФІЗИКО – МАТЕМАТИЧНУ ШКОЛУ)**

СУЯ ХАІ-ВДО-П/002:2021

Дата введення «02» жовтня 2023 р.

Редакція № 3

Харків

2023

<p>Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»</p>	<p>Положення про групу підготовчих курсів (фізико-математичну школу)</p>	<p>СУЯ ХАІ-ВДО-П/002:2021 Дата: 02.10. 2023 р. Редакція 3.0 Стор. 2 Всього сторінок 13</p>
--	--	--

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про групу підготовчих курсів (фізико – математичну школу) Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (далі – ХАІ або Університет) розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуту Університету (далі Статут), Положення про відділ доуніверситетської освіти ХАІ та інших нормативних актів, що регулюють освітню, профорієнтаційну діяльність в Україні та в Університеті.

1.2 Система доуніверситетської підготовки, що являє собою перший ступінь системи аерокосмічної освіти в ХАІ, об'єднує центри профорієнтації, групу підготовчих курсів (ФМШ), консультаційні пункти.

1.3 Фізико-математична школа(ФМШ) не має прав юридичної особи.

1.4 ФМШ є структурною одиницею та організаційно входить до складу і підпорядковується відділу доуніверситетської освіти (далі - ВДО) ХАІ, який здійснює загальне керівництво діяльності ФМШ. Безпосередньо роботою ФМШ керує відповідальна особа, яка призначається наказом ректора ХАІ з числа науково-педагогічних працівників Університету.

1.5 ФМШ у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, постановами Верховної Ради, Кабінету Міністрів України, розпорядчими документами Міністерства освіти і науки України, наказами та розпорядженнями ректора ХАІ, а також цим Положенням.

1.6 ФМШ створюється, реорганізується або ліквідується наказом ректора за рішенням вченої ради Університету.

1.7 Навчання в ФМШ здійснюється на підставі відповідного договору про надання платних освітніх послуг.

Розроблено:	Перевірено:	Видав:	Дійсне з:
Півень Г.Г. Нефьодова М.С. Волохова Н.П	Дармофал Е.А.	ХАІ	02. 10. 2023 р.

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про групу підготовчих курсів (фізико-математичну школу)	СУЯ ХАІ-ВДО-П/002:2021 Дата: 02.10. 2023 р. Редакція 3.0 Стор. 3 Всього сторінок 13
---	---	---

2 МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ФМШ

2.1 Метою діяльності ФМШ є підвищення якості знань випускників загальноосвітніх навчальних закладів – майбутніх абітурієнтів ХАІ, проведення профорієнтаційної роботи з пошуку та залучення до університету освіченої молоді, надання слухачам первинних знань і практичних навичок у різних галузях.

2.2 Для досягнення поставленої мети ФМШ виконує такі завдання:

а) проводить широкомасштабну агітаційну роботу серед школярів України, міста й області з метою пошуку та всебічного заохочення до вступу до ХАІ та інших закладів вищої освіти України учнівської молоді, яка виявляє схильність до вибору професій, що потребують якісної фундаментальної освіти, і має для цього бажання й необхідні здібності;

б) готує учнів до складання національного мультипредметного тесту (НМТ), або зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) за навчальними дисциплінами, що являють собою фундамент природничо-наукової та професійної підготовки фахівця з вищою освітою;

в) поглиблює профорієнтацію випускників закладів середньої освіти шляхом:

- проведення щорічних тематичних зібрань за загальнонауковою й аерокосмічною тематикою (олімпіади з математики та української мови, Всеукраїнська олімпіада з математики тощо);

- занять з курсу профорієнтації провідними фахівцями випускових кафедр ХАІ;

г) проводить набір слухачів та організовує навчальний процес згідно із затвердженими планами й програмами підготовки слухачів;

Розроблено:	Перевірено:	Видав:	Дійсне з:
Півень Г.Г. Нефьодова М.С. Волохова Н.П	Дармофал Е.А.	ХАІ	02. 10. 2023 р.

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про групу підготовчих курсів (фізико-математичну школу)	СУЯ ХАІ-ВДО-П/002:2021 Дата: 02.10.2023 р. Редакція 3.0 Стор. 4 Всього сторінок 13
---	---	--

д) організовує виховну роботу зі слухачами, створює умови для формування ділових та особистих якостей майбутніх студентів;

е) забезпечує слухачів навчально-методичними і профорієнтаційними матеріалами, тимчасовими посвідченнями, що дають право доступу на територію університету;

ж) здійснює психологічну адаптацію слухачів до умов навчання в університеті;

и) ознайомлює слухачів із загальними положеннями майбутнього напряму навчання, закріплює знання з математики, фізики, української мови й літератури, розширює їх технічний світогляд до рівня, що забезпечує їх подальше успішне навчання в ХАІ.

3 СТРУКТУРА Й ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФМШ

3.1 ФМШ має три вечірні відділення з однорічною, дворічною та трирічною програмами навчання, та три відділення із заочною формою навчання з однорічною, дворічною та трирічною програмами. До вечірнього відділення з однорічною програмою навчання можуть бути зараховані учні випускних класів закладів середньої освіти м. Харкова та області, а також випускники закладів середньої освіти та учні технікумів, професійно-технічних училищ і коледжів. До вечірнього відділення з трирічною програмою для підготовки до навчання можуть вступати учні 9-10 класів закладів середньої освіти. До відділення із заочною формою навчання можуть бути зараховані учні випускних класів закладів середньої освіти, учні технікумів, професійно-технічних училищ та коледжів прилеглих населених пунктів України.

4 УМОВИ ПРИЙОМУ Й ЗАРАХУВАННЯ ДО ФМШ

Розроблено: Півень Г.Г. Нефьодова М.С. Волохова Н.П	Перевірено: Дармофал Е.А.	Видав: ХАІ	Дійсне з: 02.10.2023 р.
--	------------------------------	---------------	----------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про групу підготовчих курсів (фізико-математичну школу)	СУЯ ХАІ-ВДО-П/002:2021 Дата: 02.10. 2023 р. Редакція 3.0 Стор. 5 Всього сторінок 13
---	---	---

4.1 До ФМШ зараховуються особи, які мають базову або повну загальну середню освіту, учні 9-11 класів системи загальної середньої освіти, учні й випускники закладів професійно-технічної освіти.

4.2 Зарахування до ФМШ здійснюється протягом вересня поточного року.

4.3 Для зарахування вступники до ФМШ укладають договір про надання освітніх послуг, подають заяву, документ, що посвідчує особу, документ про освіту, дві фотокартки. У разі обмеженого обсягу правоздатності вступника договір про надання освітніх послуг в інтересах вступника укладається його законним представником, замовником навчання.

4.4 Зарахування до складу слухачів ФМШ здійснюється розпорядженням по ВДО на підставі укладеного договору про надання освітніх послуг за умови оплати навчання.

4.5 Відрахування слухачів ФМШ здійснюється розпорядженням по ВДО у разі:

- порушення правопорядку;
- невиконання вимог договору про надання освітніх послуг;
- за власним бажанням;
- в інших випадках, що передбачено законодавством України і договором про надання освітніх послуг.

5 ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ФМШ

5.1 Навчальний процес у ФМШ організовується відповідно до чинного законодавства України.

5.2 Навчальний процес передбачає:

Розроблено: Півень Г.Г. Нефьодова М.С. Волохова Н.П	Перевірено: Дармофал Е.А.	Видав: ХАІ	Дійсне з: 02. 10. 2023 р.
--	------------------------------	---------------	------------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про групу підготовчих курсів (фізико-математичну школу)	СУЯ ХАІ-ВДО-П/002:2021 Дата: 02.10. 2023 р. Редакція 3.0 Стор. 6 Всього сторінок 13
---	---	---

- підвищення рівня знань слухачів з обов'язкових дисциплін до рівня вимог вищої школи;
- поглиблену професійну орієнтацію;
- адаптацію слухачів до форм і методів навчання, що використовуються під час навчання з вибраних спеціальностей;
- підготовку слухачів до НМТ (ЗНО).

5.3 Зміст підготовки в ФМШ визначається навчальними програмами базової та повної загальної середньої освіти з обов'язкових дисциплін (визначених правилами прийому в ХАІ) і передбачає поглиблене засвоєння слухачами цих дисциплін.

5.4 Для слухачів ФМШ підготовка проводиться з математики, фізики, української мови, а також додаткових дисциплін за вибором слухачів.

5.5 Навчальний рік за вечірньою формою триває з жовтня по травень і складається з двох семестрів. Навчання проводиться у формі лекцій і практичних занять у навчальних аудиторіях ХАІ або дистанційно, що дає змогу слухачам суттєво покращити знання й підготуватися до складання НМТ (або ЗНО).

5.6 Навчання за заочною (дистанційною) формою також триває з жовтня по травень. На електронну адресу слухачів, зареєстрованих на сайті ФМШ, надсилаються електронні навчальні посібники й навчальні програми. В останню суботу кожного місяця в аудиторіях університету викладачі читають установчі лекції, проводять практичні заняття і консультації, видають домашні завдання й контролюють їх виконання.

5.7 Якість знань слухачів ФМШ перевіряється шляхом проведення контрольних робіт у тестовій формі за допомогою тестів тематичного оцінювання. Навчання у ФМШ завершується складанням письмових випускних

Розроблено:	Перевірено:	Видав:	Дійсне з:
Півень Г.Г. Нефьодова М.С. Волохова Н.П	Дармофал Е.А.	ХАІ	02. 10. 2023 р.

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про групу підготовчих курсів (фізико-математичну школу)	СУЯ ХАІ-ВДО-П/002:2021 Дата: 02.10. 2023 р. Редакція 3.0 Стор. 7 Всього сторінок 13
---	---	---

іспитів у формі тестів з математики та української мови. Слухачам, які склали ці тести (отримали бал за шкалою від 100 до 200), видається свідоцтво про успішне закінчення підготовчих курсів. Наявність свідоцтва про успішне закінчення підготовчих курсів у рік вступу дає 10 додаткових балів за умови вступу до ХАІ на спеціальності, зазначені в Переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка.

Слухачам першого й другого курсів трирічного відділення видається посвідчення. Слухачі, які вивчали додаткові предмети, також отримують посвідчення, де вказуються назва предмета, кількість навчальних годин та оцінки за результатами випускних іспитів.

5.8 Загальний перелік предметів ФМШ:

1. Однорічне навчання:

- математика;
- фізика;
- історія України;
- українська мова.

2. Дворічне навчання:

- математика;
- фізика;
- історія України;
- українська мова.

3. Трирічне навчання:

- математика;
- фізика;
- історія України;
- українська мова.

Розроблено:	Перевірено:	Видав:	Дійсне з:
Півень Г.Г. Нефьодова М.С. Волохова Н.П	Дармофал Е.А.	ХАІ	02. 10. 2023 р.

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про групу підготовчих курсів (фізико-математичну школу)	СУЯ ХАІ-ВДО-П/002:2021 Дата: 02.10. 2023 р. Редакція 3.0 Стор. 8 Всього сторінок 13
---	---	---

4. Додаткові дисципліни:

- англійська мова;
- хімія;
- біологія.

За необхідності перелік предметів ФМШ може змінюватися. Такі зміни оформлюються наказом ректора.

6 НАВЧАЛЬНИЙ ЧАС СЛУХАЧА ФМШ

6.1 Строки та тривалість навчання на підготовчих курсах визначаються графіком навчального процесу.

6.2 Навчальні заняття у ФМШ тривають згідно затвердженого розкладу.

7 ПРАВА Й ОБОВ'ЯЗКИ СЛУХАЧІВ ФМШ

7.1. Обов'язки слухачів ФМШ, що регулюються укладеним договором про надання освітніх послуг та Правилами внутрішнього розпорядку ХАІ:

7.1.1 Здобувати знання згідно з навчальним планом і навчальною програмою ФМШ, відвідувати всі види навчальних занять.

7.1.2 Своєчасно вносити плату за освітні послуги в розмірі і строки, що визначаються укладеним договором про надання освітніх послуг

7.1.3 Мати інші обов'язки, що визначені у ст.63 Закону України «Про вищу освіту», Статуті Університету.

7.2 Слухачі ФМШ мають право:

7.2.1. Користуватися матеріально-технічною базою Університету в межах та обсязі, передбачених навчальним планом, отримувати якісне навчання й підготовку до НМТ (ЗНО).

Розроблено:	Перевірено:	Видав:	Дійсне з:
Півень Г.Г. Нефьодова М.С. Волохова Н.П	Дармофал Е.А.	ХАІ	02. 10. 2023 р.

<p>Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»</p>	<p>Положення про групу підготовчих курсів (фізико-математичну школу)</p>	<p>СУЯ ХАІ-ВДО-П/002:2021 Дата: 02.10. 2023 р. Редакція 3.0 Стор. 9 Всього сторінок 13</p>
--	--	--

7.2.2 Бути забезпеченими навчально-методичною літературою й тимчасовими посвідченнями, що дають право доступу на територію університету.

7.2.3 Отримати документ недержавного зразку про успішне закінчення ФМШ і сертифікат, який надає право на отримання додаткових балів на ті спеціальності, що зазначаються щорічно в Правилах прийому до ХАІ.

7.2.4 Мати інші права, що визначені у ст. 62 Закону України «Про вищу освіту», Статуті Університету.

8 КЕРІВНИЦТВО Й НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СКЛАД ФМШ

8.1 Керівництво ФМШ здійснює відповідальний за роботу ФМШ – співробітник ХАІ, на якого покладено виконання цих обов'язків наказом ректора Університету та який особисто відповідає за виконання покладених на ФМШ завдань.

8.2 Відповідальний за роботу ФМШ безпосередньо підпорядковується начальнику ВДО.

8.3 Відповідальний за роботу ФМШ керується нормативно-правовими законодавчими актами України, що стосуються питань організації навчального процесу у закладах вищої освіти, Положенням про відділ доуніверситетської освіти та цим Положенням.

8.4 Відповідальний за роботу ФМШ:

- організовує, координує й контролює роботу співробітників ФМШ;
- у межах своєї компетенції видає розпорядження по ФМШ, що є обов'язковими для виконання всіма співробітниками ФМШ;

<p>Розроблено: Півень Г.Г. Нефьодова М.С. Волохова Н.П</p>	<p>Перевірено: Дармофал Е.А.</p>	<p>Видав: ХАІ</p>	<p>Дійсне з: 02. 10. 2023 р.</p>
--	--------------------------------------	-----------------------	--------------------------------------

<p>Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»</p>	<p>Положення про групу підготовчих курсів (фізико-математичну школу)</p>	<p>СУЯ ХАІ-ВДО-П/002:2021 Дата: 02.10. 2023 р. Редакція 3.0 Стор. 10 Всього сторінок 13</p>
--	--	---

- у межах своєї компетенції представляє ФМШ у державних і громадських установах, підприємствах та організаціях.

8.5 У плануванні й організації навчального процесу відповідальному за роботу ФМШ допомагають навчально-допоміжні працівники Університету, які залучені до роботи ФМШ.

8.6 Функціональні обов'язки кожного співробітника визначаються посадовими інструкціями, затвердженими в установленому порядку.

8.7 Заняття у ФМШ проводять викладачі відповідних кафедр ХАІ. Пропозиції щодо кандидатур викладачів ФМШ подають завідувачі кафедр відповідно до навчального навантаження. Для своєчасного розроблення навчально-методичних матеріалів на наступний навчальний рік кандидатури викладачів затверджуються до 1 червня й навчальні доручення видаються до 1 вересня.

9 ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФМШ

9.1 Навчання у ФМШ проводиться на підставі Переліку платних освітніх послуг за рахунок фізичних або юридичних осіб, на умовах укладених договорів про надання освітніх послуг.

9.2 З кожним слухачем ФМШ Університет укладає окремий договір про надання освітньої послуги, який визначає права й обов'язки сторін.

9.3 Калькуляція вартості навчання слухачів ФМШ розробляється щорічно планово-фінансовим відділом Університету на підставі інформації поданої відповідальною особою за роботу ФМШ.

9.4 Оплата за навчання у ФМШ здійснюється у безготівковій формі через банківські установи на розрахунковий рахунок ХАІ відповідно до умов укладеного договору про надання освітніх послуг.

<p>Розроблено: Півень Г.Г. Нефьодова М.С. Волохова Н.П</p>	<p>Перевірено: Дармофал Е.А.</p>	<p>Видав: ХАІ</p>	<p>Дійсне з: 02. 10. 2023 р.</p>
--	--------------------------------------	-----------------------	--------------------------------------

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Положення про групу підготовчих курсів (фізико-математичну школу)	СУЯ ХАІ-ВДО-П/002:2021 Дата: 02.10. 2023 р. Редакція 3.0 Стор. 11 Всього сторінок 13
---	---	--

9.5 Контроль за надходженнями коштів здійснюється відповідальною особою за роботу ФМШ і обліковується на рахунках Університету.

10 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1 Положення розглядається й затверджується Вченою радою Університету і вводиться у дію наказом ректора Університету.

10.2 Пропозиції щодо внесення змін і доповнень до Положення подаються відповідальним за роботу ФМШ.

10.3 Зміни й доповнення до Положення розглядаються й затверджуються вченою радою Університету і вводяться у дію наказом ректора Університету.

В. о. начальника ВДО

Георгій ПІВЕНЬ

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з НІР

Начальник НМВ

Начальник ПФВ

Начальник ЮВ

Андрій ГУМЕННИЙ

Елеонора ДАРМОФАЛ

Тетяна БЕЗПАЛОВА

Сергій ОРЛОВ

Розроблено:	Перевірено:	Видав:	Дійсне з:
Півень Г.Г. Нефьодова М.С. Волохова Н.П	Дармофал Е.А.	ХАІ	02. 10. 2023 р.